

Mfv.I.10.277/2013/4.

A Kúria a Kozmáné dr. Auer Ibolya pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Hetényi Géza ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 21.M.741/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.635.884/2012/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.635.884/2012/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban a felperes teljes mértékben pernyertes, a pártfogó ügyvéd díját az alperes viseli.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 147.600 (egyszáznegyvenhétezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében a munkáltató rendkívüli felmondása jogellenességének megállapítását és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 6.M.5163/2005/29. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és az alperes javára perköltség megfizetésére kötelezte.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság kiegészített 49.Mf.643.486/2008/3. számú rész-közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes 2005. augusztus 25-én kelt rendkívüli felmondása jogellenes, a felperes munkaviszonya az alperesnél 2009. november 4-én szűnt meg.

Az alperes felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.351/2010/7. számú közbenső ítéletével a Fővárosi Bíróság 49.Mf.486/2008/3. számú rész-közbenső ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott rendelkezéseit nem érintette, egyebekben hatályában fenntartotta.

Ezt követően a felperes pontosított kereseti kérelmében az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 100. §-ának (7) bekezdése alapján az alperest felmentési időre járó átlagkereset megfizetésére kérte kötelezni 62.500 forint összegben. A munkaviszony jogellenes megszüntetésére tekintettel 3 havi átlagkeresetnek megfelelően 369.000 forint megfizetését igényelte. A 2005. augusztus 25-étől 2009. november 4-éig fennálló további jogviszony alapján munkabér-különbözet címén 2.844.281 forintot kért kamataival együtt.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 21.M.741/2010/24. számú ítéletével a keresetnek helyt adott és kötelezte az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperes részére 2005. augusztus 25-étől 2009. november 4-éig terjedő időre elmaradt munkabér címén 2.844.281

forintot, és ezen összegnek 2007. szeptember 15-étől a kifizetésig járó törvényes kamatát, felmentési időre járó átlagkereset címén 61.500 forintot és ennek kamatát, 3 havi átlagkereset címén 369.000 forintot és ezen összeg után 2009. november 5-étől járó törvényes kamatot, valamint perköltséget. Az alperes az állam javára illeték viselésére köteles.

A munkaügyi bíróság ítélete szerint a peres felek egybehangzóan adták elő, hogy a felperes havi átlagkeresete 123.000 Ft/hó volt. Az alperes a felperes munkaviszonyát 2005. augusztus 25-ével szüntette meg, a másodfokú bíróság jogerős rész-közbenső ítéletének időpontjáig, azaz 2009. november 4-éig állt fenn a jogviszony. A munkaügyi bíróság a N. A.- és V. (NAV) által megküldött, az adott perbeli időszakra a felperesre vonatkozó személyi jövedelemadó bevallások adatait ítélezése alapjául elfogadta.

Az elsőfokú ítélet szerint alaptalan az alperes hivatkozása, hogy a felperest kárenyhítési kötelezettség terhelte volna, amelynek nem tett eleget. A munkavállalót a munkaviszony megszüntetésével összefüggésben ilyen kötelezettség nem terhelte, téves az alperes ezzel ellentétes állítása.

A felperest az Mt. 100. § (7) bekezdése alapján 61.500 forint felmentési időre járó átlagkereset illette meg.

A felperes az eljárás során igazolta, hogy az alperes rendkívüli felmondását követően nem tudott elhelyezkedni, majd 2006. november 8-án álláskeresői segély iránti kérelmet nyújtott be, melyet részére a F.M.M.K. 2006. november 21-én kelt határozatával állapított meg. A felperest ért sérelemre tekintettel a munkaügyi bíróság 3 havi átlagkeresetnek megfelelő összeget talált a jogsértés és annak következményei súlyával arányban állónak.

Az alperes az elmaradt munkabér után középarányos időtől a felmentési időre járó átlagkereset és az általánysértés összege után a jogerős rész-közbenső ítélet meghozatalától köteles kamat megfizetésére.

A munkaügyi bíróság ítéletében kifejtette, hogy a Legfelsőbb Bíróság által hatályában fenntartott jogerős rész-közbenső ítélet az alperes rendkívüli felmondása jogellenességét megállapította, a felperes keresetének jogalapja ítélt dolog, ezért az a perben már nem volt vitássá tehető [Pp. 229. § (1) bekezdés].

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 49.Mf.635.884/2012/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és az alperest másodfokú perköltség, illetve illeték viselésére kötelezte.

A jogerős ítélet szerint az elsőfokú bíróság a jogellenes rendkívüli felmondás anyagi következményei tárgyában a szükséges bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint okszerűen, ellentmondásoktól mentesen értékelte, és helytálló az abból levont jogi következtetése és érdemi döntése is.

A jogalappal összefüggésben a Legfelsőbb Bíróság a jogerős döntést hatályában fenntartotta, beállt az anyagi jogerő, így a Pp. 229. §

(1) bekezdés értelmében ez már a felek között jogvita tárgyát nem képezheti.

Alaptalanul hivatkozott az alperes a felperes kárenyhítési kötelezettségének elmulasztására, hiszen ilyet az Mt. 100. § rendelkezései nem írnak elő.

Helytállóan határozta meg az elsőfokú bíróság a felperest az Mt. 100. § (4) bekezdése alapján megillető átalánykártérítés mértékét is, figyelembe véve az eset összes körülményét, az alperesi jogsértést és annak következményei súlyát. E körben a bizonyítékok felülmérlegelésére a másodfokú bíróság alapot nem látott.

Nem adott helyt a másodfokú bíróság az alperes NAV megkeresésére irányuló bizonyítási indítványának, hiszen az egyrészt elkésetten, illetve a jóhiszemű pervittel össze nem egyeztethető módon került előterjesztésre [Pp. 3. § (4) bekezdés]. Az alperes a másodfokú bíróság 2013. január 16. napjára kitűzött tárgyalására szóló idézést 2012. július 23-án átvette, és ehhez képest a bizonyítási indítványát csak 2012. december 18-án terjesztette elő, ennek teljesítése az eljárás jelentős elhúzódását eredményezte volna. Ezen túlmenően a másodfokú bíróság sürgősségnek is találta az adóhatóság ismételt megkeresését tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság az alperes indítványára a NAV F.M.A.-tól a perbeli időszakra vonatkozó személyi jövedelemadó bevallásokat beszerezte, azokra az alperes az elsőfokú eljárás során észrevételt nem tett, nem kérte az adóhatóság ismételt megkeresését, következésképpen a fellebbezési eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványa a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel sem fogadható el.

Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet „megváltoztatására”, a felperes kereseti kérelmének elutasítására és perköltségben való marasztalására irányult.

A felülvizsgálati érvelés szerint a felperes az alperes rendkívüli felmondását követően tett jogviszony helyreállítási kísérletét úgy utasította el, hogy előzetesen szerződéses kötelezettségének maradéktalanul nem tett eleget, ezzel nagymértékben hozzájárult a jogviszonyának bíróság által megállapított jogszerűtlen megszüntetéséhez.

A jogerős ítéletben foglaltakkal szemben az alperes megítélése szerint egyáltalán nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény, hogy a felperes a felkínált jogviszony helyett, azt elutasítva kereső tevékenységet egyáltalán nem folytatott, várta, hogy a hatékony közreműködése miatt megtévesztésben lévő munkáltató utóbb szabálytalannak minősített felmondására alapított perbeli igénye a „végtelenségig” növekedjen.

A munkaügyi jogviszonyokban is az érintett feleket, így a jogviszony megszüntetése után, annak jogszerűségét vitató munkavállalót is terheli az együttműködési kötelezettség, továbbá a jóhiszemű eljárás követelménye. A munkavállaló munkavégzés hiányában, tisztán nyereszkeresési célzattal a megfelelő munkavégzési ajánlatokat indok nélkül visszautasítani nem jogosult jogainak elvesztése vagy korlátozása nélkül.

A felperest megillető összeg kizárólag felmentési időre járó átlagkeresetben és 2 havi átalánykártérítésben lenne meghatározható, hiszen a felperes maga hatott közre a kialakult helyzetben, esetleges kárában.

Mivel a felperes jövedelmének adatai tekintetében bekövetkezett változások az alperesi marasztalás mértékére is kihatással voltak, így az alperes alappal terjesztette elő bizonyítási indítványát, mely tekintetében az elkészttség fel sem merülhet, hiszen a másodfokú eljárásban ismertté vált tény igazolására tett megfelelő időn belül indítványt az alperes 2012. december 13-án kelt beadványában (Pp. 235. §). A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság jogszerűtlenül utasította el az alperes bizonyítási indítványát, és hozott -összezszerűségében is - kellően alá nem támasztott határozatot.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az eljáró bíróságok helytállóan fejtették ki, hogy a felperes munkaviszonyát az alperes 2005. augusztus 25-ével szüntette meg, jogerős döntés pedig a jogviszony jogellenes megszüntetése tárgyában 2009. november 4-én született. Ebből következően a jogviszony ezen időpontig áll fenn [Mt. 100. § (5) bekezdés], és az alperest ezen ideig terheli az elszámolási kötelezettség.

Alaptalan azon felülvizsgálati érvelés, hogy az alperesi marasztalás során értékelni kell azt a körülményt, miszerint a felperes a munkáltató által felkínált visszahelyezést nem fogadta el, kereső tevékenységet nem folytatott, együttműködési kötelezettségét megsértette, amellyel a munkáltatót hátrányos helyzetbe hozta. A munkavállalót a perbeli időben hatályos jogi szabályozás szerint kárenyhítési kötelezettség nem terhelte, így a bíróságok ebben a körben kifejtett álláspontja nem volt jogsértő.

A jogerős ítélet helytállóan állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a NAV F.M.A.-tól a felperesre vonatkozó, a perbeli időszakra irányadó személyi jövedelemadó bevallásokat beszerezte, az abban foglaltakat az alperes nem vitatta.

A Pp. 235. §-ának (1) bekezdése szerint a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az elsőfokú határozat jogsértő voltának alátámasztására irányul.

A fentiekből következően az alperes a fellebbezésében - igen szűk körben - állíthatott volna még új tényt vagy új bizonyítékot, illetve indítványozhatta volna további bizonyítási eljárás lefolytatását. A 2012. december 13-án előterjesztett - a

fellebbezési határidőn túl benyújtott - kérelme a másodfokú eljárásban a fenti eljárásjogi szabályokra tekintettel nem volt vizsgálható, így a jogerős ítélet eljárásjogi szempontból sem jogsértő.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

A felülvizsgálati eljárásban a felperesnek igazolt költsége nem merült fel, ezért ebben a kérdésben határozni nem kellett a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján.

Az alperes felülvizsgálati eljárási illetéket az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 3. §-ának (3) bekezdése alapján köteles fizetni.

Budapest, 2014. március 12.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hiteléül:Nné tisztviselő